

IMPILAHTELAINEN

Impilahtelainen kulttuuri- ja tiedotuslehti
58. ilmestymisvuosi

1/2012

Kutsu vuosikokoukseen s. 4
Perinnelounaan tunnelmia s.7
Impilahden kirkot ja kirkolliset esineet s.10
Vieläkö mahtuu kesän kotiseutumatkalle? s. 12

SISÄLLYSLUETTELO

- s. 3 Pääkirjoitus
- s. 4 Kutsu Impilahti-Seuran vuosikokoukseen
- s. 4 Impilahti-Seuran hallituksen päätöksiä
- s. 5 Impilahti-Seuran hallitus ja toimikunnat
- s. 6 Impilahti-Seuran tapahtumakalenteri 2012
- s. 6 Itä-Karjalan Kansanopistolla tapahtuu
- s. 6 Impilahden illat Karjalatalolla
- s. 7 Marjo Matikainen-Kallström: Karjalaisuudesta tietoa haluavat lapset ja lastenlapset
- s. 8 Perinnelounaalla pistettiin tanssiksi
- s. 10 Impilahden kirkot ja kirkolliset esineet
- s. 12 Vieläkö mahtuu kesän kotiseutumatkalle?
- s. 13 Impilahti-historiakirjojen "piilotiedostot"
- s. 14 Kirkko kylässä
- s. 15 livanan nata
- s. 16 Etsitään sosiaalisen median taitajaa
- s. 16 Sortavalan Laulujuhlat
- s. 17 Bussiamatka Viipuriin 14.-15.4.2012
- s. 18 Pystypäin
- s. 19 Impilahtiaiheisia tuotteita

Kannen kuva:

Pienten lasten tanhuryhmä esiintymässä Impilahti-Seuran perinnelounaalla.

Impilahtelainen - Impilahti-Seura ry:n tiedotus- ja kulttuurilehti

Ilmestynyt vuodesta 1954 lähtien

Päätoimittaja:

Saija Pelvas
Kalastajankuja 4 C 19
02230 Espoo
050 370 6070
saija.pelvas@kolumbus.fi

Mediatiedot:

ISSN: 1458 283X
Impilahtelainen ilmestyy
neljä kertaa vuodessa
Painos 1000 kpl
Painopaikka LPrint, 2012

Osoitteenmuutokset ja jäsenmaksuasiat:

Pertti Vuotila
Jalkalantie 171
77600 SUONENJOKI
pertti.vuotila@mbnet.fi
040 590 0656

Lehti pidättää oikeuden artikkelien muutoksiin.
Artikkelit eivät vastaa välttämättä Impilahti-Seura ry:n kantaa,
vaan ovat kirjoittajien omia näkemyksiä.

Lehden ilmestymisaajat:

Impilahtelainen 2/2012 ilmestyy toukokuussa, aineisto 15.4.2012 mennessä.

Muista ilmoittaa sähköpostiosoitteesi!

Ilmoitushinnat:

1/1 sivu 200 euroa
1/2 sivu 120 euroa
1/4 sivu 70 euroa

Impilahti-Seuran jäsenmaksu:

13 euroa + 10 euroa (Karjalan Liiton jäsenmaksu), yhteensä 23 euroa.
Tilinumero Nordea 102930-311257
IBAN: FI 401029 3000311257

Pääkirjoitus

Vaikka talvi on parhaimmillaan ja helmikuu on loppuillaan, palataan tässä lehdessä vielä pyhäinpäivän perinnetaloukseen tunnelmiin ja aiheisiin. Yleisöä oli edellisiä vuosia vähemmän. Kuitenkin hienoa oli nähdä, että joka vuosi Karjalatalolle tulevat vanhemmat ja isovanhemmat, lapset ja lastenlapset.

Kuten puheenjohtaja Pertti Hämäläinen mainitsi, Karjalatalon lisäksi Impilahti-Seuran ja impilahtelaisten toinen tärkeä kohtaamispaikka on Itä-Karjalan Kansanopisto Punkaharjulla. Siellä järjestetään huhtikuun lopussa kevättapaaminen vapunvastaanottajaisineen ja elokuussa perinteiset Impilahti-päivät lavatansseineen. Seura on järjestänyt kotiseutumatkoja vuosi toisensa perään ja aina ne tuntuvat olevan yhtä suosittuja. Muista varata matka ajoissa tänäkin vuonna, että varmasti mahdut mukaan. Matkalla saatat nähdä keltaiset kulleropellot ja kuulla käen kukkuvan.

Nyt helmikuussa kesä tuntuu vielä kaukaiselta, mutta kevään aikana seura järjestää Impilahden iltoja, joissa on kiinnostavia teemoja. Myös Karjalan Liiton kaikille avoimet käsityöillat jatkuvat Karjalatalolla maaliskuu- ja huhtikuussa.

Itse osallistuin helmikuun alussa lehtiseminaarin, joka oli tarkoitettu pitäjän- ja sukulehdille. Luovutetun Karjalan pitäjaseurojen ja -säätiöiden ylläpitämiä lehtiä on parisenkymmentä. Niiden ilmestymistiheys vaihtelee ja vain yhdessä on kokopäiväisesti palkattu toimittaja. Suurin osa lehtien tekijöistä toimittaa lehteä päivätyön ohessa. Luennoitsijana olleen asiantuntijan mukaan pitäjälehdet tekevät äärettömän tärkeää työtä vähäisin resurssein.

Seminaarissa pohdimme lehtijuttujen aiheita ja ideoita. Ryhmätöissä tuli esille muun muassa artikkelit, joissa kirjoitetaan nykyisen pitäjän, esimerkiksi nykyisen Impilahden asukkaista ja heidän elämästään ruohonjuuritasolla. Myös henkilöhaastattelut vaikuttavassa asemassa olevista impilahtelaisjuurisista oli yksi aihe. Lisäksi kiinnostavina pidettiin myös ulkomailla asuvien näkökulmia ja mielipiteitä karjalaisuudesta tai impilahtelaisuudesta.

Mielestäni lehden pitäisi uudistua koko ajan. Sen pitäisi löytää uusia juttuja muuttuvassa ajassa. Painettujen lehtien lisäksi erittäin tärkeää olisi olla mukana myös sosiaalisessa mediassa. Facebook ja monet muut sosiaalisen median palvelut ovat nopeita ja yhteisöllisiä viestintäkanavia, jotka tavoittavat lyhyessä ajassa isoja määriä ihmisiä. Nuoremmille some on arkipäivää. Nyt Impilahti-Seura etsii sosiaalisen median taitajaa viemään impilahtelaisuutta internetiin. Ehkä se taitaja olet sinä?

Hyvää kevään odotusta!

Saija Pelvas

Kutsu Impilahti-Seuran vuosikokoukseen 18.3.2012 klo 13

Karjalatalon Galleria-saliin,
Käpyläнкуja 1, 3. krs, 00610 Helsinki.

Kahvitarjoilu alkaa klo 12.

Kokouksessa Mikael Vesperin esitys viime kevään retkestä Villa
Vesperiin ja Lopelle.

Tervetuloa!

Impilahti-Seuran hallitus

Impilahti-Seuran hallituksen päätöksiä:

Kevättapaaminen impilahtelaisille Itä-Karjalan Kansanopistolla Punkaharjulla 27.- 29.4.2012. Vuosikokouksen jälkeen jäsenille lähetetään kiertokirje, jossa tiedotetaan muun muassa kevättapaamisen ohjelmasta, hinnoista, ilmoittautumisesta.

Impilahti-päivät Itä-Karjalan Kansanopistolla Punkaharjulla alkavat pe 10.8. lavatanssien tapahtumalla. Varsinaiset Impilahti-päivät ovat 11.-12.8.2012.

Impilahtelainen lehteen laitetaan kuulutus facebook/twitter-harrastajasta, joka lähtisi viemään Impilahtea nuorille sosiaaliseen mediaan.

Valtuutettiin Pertti Hämäläinen ja Tuula Hämäläinen viemään loppuun Impilahti-Seuran vaakuna-asia.

Impilahtelainen-lehteen vakiona menopalsta, jossa on kootusti tapahtumat, juhlat, retket ym. Tehdään Impilahti-Seuralle esite.

Impilahti-Seuran tapahtumat ovat Itä-Karjalan Kansanopistolla Punkaharjulla ja Karjalatalolla Helsingissä

Itä-Karjalan Kansanopisto
Valoniementie 32
58450 PUNKAHARJU

Karjalatalo
Käpyläнкуja 1
00610 HELSINKI

Impilahti-Seura ry:n hallitus

Puheenjohtaja

Pertti Hämäläinen

Kukkumäentie 17
02280 ESPOO
(09) 884 2980, 040 7755 117
pertti.hamalainen@pp.inet.fi

Varapuheenjohtaja

Tuula Hämäläinen

Kyyhkyrinne 1
01450 VANTAA
(09) 872 1005, 040 554 6936
tuula.hamalainen7@saunalahti.fi

Seppo Karisalo

Hallituskatu 15 A 18
33200 TAMPERE
040 5030962
seppo.karisalo@luukku.com

Eira Kokkonen

Petkelkuja 2 A 4
70150 KUOPIO
0500 240450
eira.kokkonen@dnainternet.net

Sinikka Taskinen

Uimahallinkatu 6 A 11
57100 SAVONLINNA
050 3514913
sinikkatas@hotmail.com

Maija Tenojoki

Itä-Karjalan Kansanopisto
Valoniementie 32
58450 PUNKAHARJU
(015) 5721270

Varajäsenet:

Kirsti Hiltunen

Myhköyläntie 1
83630 KUUSJÄRVI
kirsti.hiltunen@gmail.com
050 530 2838, (013) 553339

Matti Saarialho

Topeliuksenkatu 15 A 8
00250 HELSINKI
(09) 449 953
matti.saarialho@hotmail.com

Sihteeri

Outi Valpas

Raatimiehenkatu 14 B 15
53100 LAPPEENRANTA
040 7405227
outi.valpas@gmail.com

Jäsenrekisterin hoitaja

Pertti Vuotila

Jalkalantie 171
77600 SUONENJOKI
pertti.vuotila@mbnet.fi
040 590 0656

TOIMIKUNNAT

Juhlatoimikunta

Sinikka Taskinen

050 351 4913
sinikkatas@hotmail.com

Pekka Anttonen

Eira Kokkonen

0500 240 450
eira.kokkonen@dnainternet.net

Anja Kummila

Leena Ronkainen

ronkleena@gmail.com

Irma Vanamo-Hellsten

Matkailutoimikunta

Tuula Hämäläinen

040 554 6936
tuula.hamalainen7@saunalahti.fi

Tauno Judin

050 368 7632,
tauno.judin@dnainternet.net

Pertti Vuotila

040 590 0656,
pertti.vuotila@mbnet.fi

Marja Rantanen

(09)676751
rantaset@welho.com

Nuorisotoimikunta

Outi Valpas

040 740 5227
outi.valpas@gmail.com

Laura Kouri

Hanna Hämäläinen

Tiedotus - ja kulttuuritoimikunta

Saija Pelvas

050 370 6070
saija.pelvas@kolumbus.fi

Marja Rantanen

(09) 676751
rantaset@welho.com

Leena Ronkainen

ronkleena@gmail.com

Outi Valpas

040 740 5227
outi.valpas@gmail.com

Mikael Vesper

mikael.vesper@villavesper.inet.fi

Impilahti-Seuran

TAPAHTUMAKALENTERI 2012

- 28.2. Impilahden ilta, Karjalatalo, Helsinki
 18.3. Impilahti-Seura ry:n vuosikokous, Karjalatalo, Helsinki
 27.3. Impilahden ilta, Karjalatalo, Helsinki
 14.-15.4. Matka Viipuriin
 24.4. Impilahden ilta, Karjalatalo, Helsinki
 27.-29.4. Kevättapaaminen impilahtelaisille, Itä-Karjalan Kansanopisto, Punkaharju
 4.-8.6. Kotiseutumatka Impilahdelle
 15.-17.6. Karjalaiset kesäjuhlat, Lahti
 7.-8.7. Sortavalan laulujuhlat, Sortavala
 10.8. Lavatanssit, Itä-Karjalan Kansanopisto, Punkaharju
 11.-12.8. Impilahti-päivät, Itä-Karjalan Kansanopisto, Punkaharju
 3.11. Impilahti-Seuran perinnelounas, Karjalatalo, Helsinki

Tarkempia tietoja Impilahtelainen-lehdistä, kiertokirjeistä ja seuran verkkosivuilta, www.karjalanliitto.fi/impilahtiseura ja www.impilahti.net.

Kutsu

Itä-Karjalan Kansanopistolla tapahtuu

27.-29.4.2012 kokoonnumme Impilahti-tunnelmissa vappua vastaanottamaan. Tarkempi ohjelma maaliskuun kiertokirjeessä.

10.-12.8.2012 perinteiset kesäpäivät. Tarkempaa tietoa kiertokirjeessä ja seuraavassa Impilahtelainen-lehdessä sekä verkkosivuilla.

Itä-Karjalan Kansanopisto, Valonimentie
32, 58450 Punkaharju

Impilahden illat Karjalatalolla

28.2.2012 klo 18
Kirjallisuusilta, Tauno Judin

27.3.2012 klo 18
Marian poika - mystinen lapsi,
Sisko Pajunen

24.4.2012 klo 18 Impilahden ilta

Impilahden illat järjestetään Karjalatalon Tuurna-kerhossa, Käpylänkuja 1, 2. kerros, 00610 Helsinki. Vapaa pääsy. Tervetuloa.

Oikaisu:

Virhe Impilahden iltojen ilmoituksessa Impilahtelainen 4/2011. Virheellisesti tiistaiksi 31.1.2012 pidettäväksi ilmoitettu ilta oli maanantaina 30.1.2012. Pahoittelumme.

Käsityöillat:

Karjalan Liiton järjestämät käsityöillat jatkuvat 12.3. klo 17.30 ja 16.4. klo 17.30. Paikka on Karjalatalon Sortavala-sali, Käpylänkuja 1, 00610 Helsinki.

Impilahti-Seuran perinnelounas 5.11.2011 Karjalatalo, Helsinki

Marjo Matikainen-Kallström: Karjalaisuudesta tietoa haluavat lapset ja lastenlapset

Karjalan Liiton puheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström sanoi juhlapuheessaan, että evakot on liiton ydin, ja tämän ytimen ympärille on kehittynyt laajeneva piiri hyvinkin erilaisia toimintoja, jotka ammentavat voimansa karjalaisuudesta.

Karjalan Liiton puheenjohtaja **Marjo Matikainen-Kallström** nosti perinnelounaan juhlapuheessaan esille Karjalan Liiton strategian, joka valmistui muutama vuosi sitten.

- Tällä hetkellä liiton toiminnassa onkin tärkeintä, että yhdessä aikaan saatu strategia myös toteutuu käytännössä, hän korosti. - Tänä päivänä Karjalan Liitto on keskittynyt karjalaisen perinteen ja kulttuurin ylläpitoon ja Karjalaa koskevan tiedon jakamiseen. Karjalasta ja karjalaisuudesta tietoa haluavat yhä enenevässä määrin siirtokarjalaisten lapset ja lastenlapset sekä suuri joukko ihmisiä, joilla ei ole karjalaisia sukujuuria. Perinteiden lisäksi muu Karjalaa koskeva tieto ja myös nykyelämä entisillä kotiseuduilla kiinnostavat.

Matikainen-Kallströmin mukaan kotiseutumatkat ovat oiva keino herättää mielenkiintoa juuriaan, historiaa tai esimerkiksi kädentaitoja kohtaan.

- Omista lapsistani vanhin käyttää kotiseutumatkat käsityötaiteen parissa, keskimmaisella on herännyt jano historiaa kohtaan. He kilpailevat keskenään siitä, kumman vuoro on nyt päästä mukaan. Nuorin, jolle tätä mahdollisuutta ei vielä ole tullut, on keksinyt sen,

että kun hän alkaa matkustaa mukana, sitten on monta vuotta vain hänen vuoronsa.

Voimaa ammennetaan karjalaisista juurista

Mihin Karjalan Liitto on menossa, mikä on meidän tulevaisuutemme, kysyi Matikainen-Kallström.

- Meidän ytimemme ovat olleet karjalaiset evakot ja sitä me emme unohda. Tämän ytimen ympärille on kehittynyt laajeneva piiri hyvinkin erilaisia toimintoja, aina kuitenkin karjalaisista juurista ja karjalaisesta kulttuurista voimansa ammentaen.

Karjalan Liitto toimii kattojärjestönä näille monenlaisille toimintoille. Se luo puitteet ja on se sateenvarjo, jonka alla on hyvä toimia, sanoi Matikainen-Kallström. Hänen mukaansa Karjalan Liiton tehtävänä on lisäksi hoitaa meidän kaikkien yhteisiä asioita: suhteita valtiovaltaan, rahoituksen keräämistä kulttuuritoimintaan, hautausmaahankkeita rajan takana, suhteita naapurimaan viranomaisiin ja niin edelleen.

Varsinainen karjalaistoiminta tapahtuu järjestöissä

- Varsinainen toiminta tapahtuu kuitenkin jäsenseuroissa ja -järjestöissä, muistutti Marjo Matikainen-Kallström. - Liiton ja seurojen välissä toimivat piirit ja alueet ovat ratkaiseva osa Karjalan Liittoa ja sen toimintaa. Hyvin toimiessaan ne tukevat seuroja ja pystyvät luomaan sellaista yhteistä toimintaa, mitä kullakin alueella halutaan ja mikä sille on luontaista. Liitto on luonut aluevastaava-järjestelmän juuri tähän tarkoitukseen. Koko Liiton jäsenkunnalle tarkoitettuja suurempia tilaisuuksia, kuten Karjalaiset kesäjuhlat, hengelliset päivät tai karjalaisuuden päivä, pyritään järjestämään ympäri

Suomea. Järjestelyvastuu on silloin paikallisilla toimijoilla yhdessä liiton kanssa.

- Koko liittovaltuustokauden teemahan on Karjalaiset yhdessä. Karjalan Liiton tulevat vuodet näyttävät positiivisilta. Liitto on vahva toimija hyvän organisaationsa, toimivien seurojensa, innokkaiden jäsentensä ja hyvän yhteishenkensä vuoksi. Yhteen hiilen puhaltamalla menestymme. Menneisyyttä arvostavana, uudistuskykyisenä ja elinvoimaisena järjestöllämme on edessä hyvä tulevaisuus, päätti Marjo Matikainen-Kallström puheensa.

Perinnelounaalla pistettiin tanssiksi

Impilahti-Seuran perinnelounaan esiintyjäkaarti oli nuorta. Toinen pienistä lapsista koostuva tanhuryhmä esiintyi yleisölle ensimmäistä kertaa.

Impilahti-Seuran perinnelounaalle oli kokoontunut väkeä hieman aikaisempia vuosia vähemmän. Mutta tälläkin kerralla mukana oli väkeä pienistä vauvoista vaareihin. Yläkuvassa Pekka Anttonen luennoi Impilahden kirkoista ja kirkollisten esineiden sijoittumisesta. Alakuvassa yleisön edessä Karjalan Liiton puheenjohtaja Marjo Matikainen-Kallström.

Impilahden kirkot ja kirkolliset esineet

Perinnetalouksella Pekka Anttonen luennoi Impilahden seurakuntien kirkollisten esineiden sijoittumisesta sotien jälkeen. Ennen sotia Impilahdella oli kaksi luterilaista ja kaksi ortodoksisista kirkkoa. Kirkollisia esineitä on sijoitettu eri kirkkoihin eri paikkakunnille.

Impilahden luterilaisen kirkon urut on sijoitettu Lapuan Tiistenjoen kirkkoon. Impilahden pienempi kirkonkello on Tiistenjoen kirkossa ja suurempi, 150 kiloa painava kirkonkello on Sukevan kirkossa Sonkajärvellä.

Suurin osa Impilahden seurakunnan irtaimesta omaisuudesta luovutettiin siirtoseurakunnan toivomuksesta 1949 Suonenjoen seurakunnan käyttöön. Esineitä olivat alttaritaulu, kaikki ehtoollisvälineet, 11 kynttilänjalkaa, 4 kolehtihaavia, papinkapat, kaksi alttaripöydän etuvaatetta, alttaripöydän liina, kolme kalkkiliinaa. Taiteilija Eva Ingman maalasi vuonna 1893 kirkon alttaritaulun italialaisen Sebastiano del Piombon taulun mukaan. Alttaritaulu siirretään Suonenjoelta Itä-Karjalan Kansanopiston tiloihin Punkaharjulle.

Impilahden seurakunnan ehtoolliskalusto on Suonenjoen luterilaisessa kirkossa. Ehtoollisvälineet ovat tarvittaessa käytössä.

Impilahden kirkon tekstiilit ja muistoesineitä on luovutettu Suonenjoen seurakunnalle vuonna 1949. Toini Kallion koriste- taidetoimiston (Helsinki) valmistamat alttaripöydän etuvaate, alttaripöydän liina, alttarikirjallaudan liina, kalkkiliina, saarnatuolin kirjallaudan liina. Muut tekstiilit: vanhat kalkkiliinat (2), alttaripöydän etuvaate, alttarikehyksen liinat (4), saarnatuolin kirjallautaliina, lattiavaate. Muistoesineitä Suonenjoella: Vanhan kirkon muistokiven metallilaatta, kirkon vanhat avaimet (2 kpl renkaassa ja vanhat matkaehtoollisvälineet kotelossa.

Kitelän vanhasta kirkosta peräisin oleva suurikokoinen Jumalanäidin ikoni päätyi evakkotaipaleeltaan monen tiettömän taipaleen takaa Outokummun kirkon alttaritauluksi. Syskyjärven rukoushuoneen niin sanottu käsi- ikoni on Juankosken ortodoksisessa kirkossa.

Impilahden kirkot

Ennen talvisotaa Impilahdella oli kaksi luterilaista ja kaksi kreikkalaiskatolista kirkkoa.

Lisäksi oli muita kirkollisia rakennuksia, kappeleita ja rukoushuoneita. Impilahden luterilaisen seurakunnan väkiluku oli 7.421. Kitelän ja Pitkärannan kreikkalaiskatolisten seurakuntien väkiluku yhteensä 4.854 asukasta. Yhteensä pitäjän väkiluku oli 12.399 (1921) 1939 oli pinta-ala 904 km² ja väkiluku 14.500.

Ala-Uuksun kylän Pyhän Nikolaoksen rukoushuoneen ikoni on Rautalammin seurakunnalla.

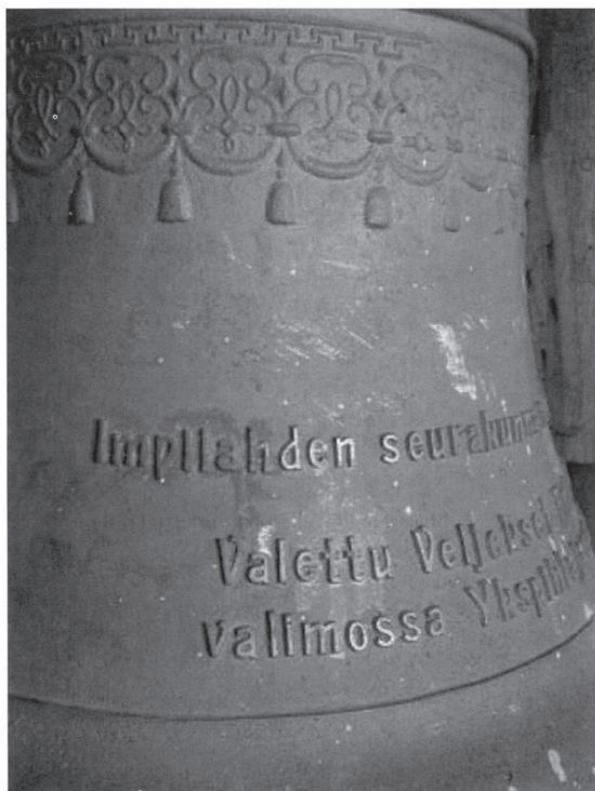
Kitelän kirkon kellot ovat Suonenjoen Kristuksen Kirkastumisen kirkossa. Kitelän kirkkotekstiilit hävisivät sodassa, ortodoksisessa kirkkomuseossa on vain antiminssi (alttaripöydän liina). Kirkkomuseossa on neljä Pitkärannan tekstiiliä: kahdet pöytien vaatteet, pojan stikari (jumalanpalveluspuku) ja antiminssi.

Kitelän sakraaliesineistä on ehtoolliskalustot ovat Rautalammin ja Varkauden seurakunnissa. Neljä jälkiviinikauhaa ovat Iisalmen seurakunnassa ja evankeliumikirjat (2 kpl) luovutettiin Lapin ja Varkauden seurakunnille. Käsiristit (3 kpl) luovutettiin Kiuruvedelle, Lieksaan ja Rautalamille ja nelihaarainen kynttilänjalkapari Varkauteen.

Pitkärannan sakraaliesineistä ehtoollisvälineet ovat Rautalammin ja Varkauden seurakunnissa, jälkiviinikauhat annettiin Kiuruvedelle, Lahteen ja Lapin seurakunnalle, evankeliumikirja luovutettiin Lapin seurakunnalle. Viisitorinen (65 cm) pronssinen sakramenttilipas on säilynyt ortodoksisen kirkon varastossa. Käsiristit (2 kpl) luovutettiin Varkauteen ja Rautalamille.

Muu esineistö: Kitelän rikkinäinen suitsutusastia on ortodoksisen kirkon varastossa. Kitelän vihkikruunu ja Pitkärannan suitsutusastia annettiin Varkauteen. Pitkästä-rannasta onnistuttiin pelastamaan kaksi kirkonkelloa, jotka ovat Nurmeksen kirkossa.

Impilahden luterilaisen kirkon pienempi kello sijoitettiin Lapuan Tiistenjoen kyläkirkkoon. Kellon korkeus on 60 cm, ja leveys 70 cm. Kellossa on teksti: Valettu Veljekset Friis Oy:n valimossa Yksipihlajassa v. 1929 Impilahden seurakunnalle.

Kitelän kreikkalaiskatolisen seurakunnan uusi 1907 rakennettu kirkko tuhoutui viime sodissa. Kuvassa uuden kirkon piirustukset.

Luterilaiset kirkot

Impilahden seurakunta itsenäistyi Sortavalasta vuonna 1638.

Impilahden luterilaisen seurakunnan pääkirkko oli **Kirkonkylässä**. Kirkko valmistui 1862 Tuomas Tolpon piirustusten mukaan.

Pitkäsärannassa oli oma 1800-luvun lopulla valmistunut vaatimattomampi kirkko, uusi kellotorni valmistui 1931.

Kreikkalaiskatoliset kirkot

Kitelän kreikkalaiskatolinen seurakunta itsenäistyi Salmista 1889. Kitelän kreikkalaiskatolisen seurakunnan kirkko sijaitsi nimensä mukaisesti Kitelän kylässä.

Vuonna 1777 rakennettu vanha kirkko tuhoutui viime sodissa. Oli pitäjän vanhin kirkkorakennus Uusi 1907 rakennettu kirkko tuhoutui samoin viime sodissa. Rukoushuoneet: Kytösyryjä (rak.1900, tuhoutui jatkosodassa), Metsäkylä (rak. 1831), Syskyjärvi (rak. 1910, tuhoutui jatkosodassa).

Pitkärannan kreikkalaiskatolinen seurakunta, kappeliseurakunta 1897, itsenäistyi 1925. Kristuksen Taivaasenastumisen kirkko 1898, tuhoutui venäläisten polttamana jatkosodassa Rukoushuoneet: Ala-Uuksu, (1820 – luku), sotavaurioita, Uomaa, (1820 – luku), uusittiin 1929, tuhoutui sodissa. Kaksi pienempää rukoushuonetta: Ylä-Uuksu, rak.1820-luvulla, tuhoutui sodissa. Lisäksi Neitsyt Marian rukoushuone (1869).

Vieläkö mahtuu kesän kotiseutumatkalle?

Kannattaa pitää kiirettä varmuuden vuoksi, jos aikoo mahtua mukaan ensi kesän Impilahti-Seuran kotiseutumatkalle – ainakin jos suosio on yhtä suurta kuin viime keväänä, jolloin Tuula Hämäläinen joutui tarjoamaan ei-oota matkustushalukkaille jo maaliskuussa!

Kesän 2012 matka noudattelee pääpiirteissään aikaisempien kesämatkojen ohjelmaa, mutta aina on joukossa jotain uuttakin. Eikä maisemiin kyllästy koskaan! Hyvällä tuurilla kullerot ovat kukassa, ja mahdollisesti käkikin kukkuu. Alkukevään vehreys, Laatokan ulappa, Huunukan rantakalliot ja Kerisyjärän vaaramaisemat kutsuvat. Joka kylällä on omat ihanuutensa, jotka jälkipolvienkin on syytä oppia tuntemaan – muuten menetämme Karjalan jälleen kerran.

Matkanjärjestäjä on tänäkin vuonna TE-Matkat Kuopiosta. Matkanjohtajaksi on lupautunut Impilahti-Seuran varapuheenjohtaja Tuula Hämäläinen, joka monet matkat tehneenä ja vetäneenä tuntee paikalliset metkut. Matkan hinta on 428 • sisältäen kuljetukset, ryhmäviisumin ja viisumikeskuksen maksun, majoituksen ja puolihoiton. Jos hankkii itse majoituksen, matkan kustannukset ovat 250 •. Omasta viisumista saa alennusta 60 •. Yhden hengen huoneesta peritään Sortavalassa 25•:n lisämaksu. Passin on oltava voimassa, jotta viisumianomuksen voisi täyttää.

Majoitukseen on saatu Sortavalan keskustassa sijaitseva Hotelli Sortavala, joka on remontoitu vuonna 2007. Hotellissa syödään myös päivällinen. Pitkärannassa majoitutaan vanhaan Pitkärantahotelliin, jota sentään on korjailtu vuosien varrella, tai vaihtoehtoisesti uuteen lomakylä Dlinnyj Beregiin (=Pitkäranta) hieman kaupungin ulkopuolella Laatokan rannalla. Kylän kolmessa mökissä on yhteensä 24 paikkaa + neljä lisäpaikkaa. Mökeissä on makuuhuoneiden lisäksi olohuone, keittiö, WC, suihku ja sauna sekä pihalla oma grillipaikka. Lomakylän alueella on kahvila, josta saa tilattua ruokaa mökkiin. Yhteiset ateriat syödään hotelli Pitkärannassa, jonne järjestetään kuljetus mökkikylästä.

Alustava ohjelma näyttää seuraavalta. Kaikki ajat paikallista aikaa.

Maanantaina 4.6.

Lähdöt kahdella bussilla, joista Helsingin bussi lähtee klo 5:00 ja pysähtyy ottamaan matkalaisia Keravalla, Lahdessa, Kouvolassa, Lappeenrannassa, Imatralla, Särkisalmen Lohikontissa (jossa voi eri maksusta syödä myös aamiaisen), ja ennen rajan ylitystä vielä

Tohmajärvellä.

Suonenjoelta lähtee bussi klo 7:50 ja pysähtyy matkan varrella Kuopiossa, Siilinjärvellä, Riistavedellä, Outokummussa, Joensuussa ja Tohmajärvellä.

Raja ylitetään Niiralassa klo 12:30, jos kaikki menee hyvin. Siinä saattaa vierähtää tunti jos toinenkin. Ruskealassa poiketaan marmorilouhoksille ja käydään kahveilla (lisämaksusta halukkaille) pappilassa. Illaksi saavutaan Sortavalaan. Hotellissa nautitaan illallinen.

Tiistaina 5.6.

Matkalaiset jakautuvat kahteen ryhmään aamiaisen jälkeen: toinen ryhmä lähtee Valamoon, toinen suoraan Pitkärantaan.

Valamon retki maksaa erikseen 70 • ja se pitää varata etukäteen. Valamossa tutustutaan luostarialueeseen ja Punaiseen Skiittaan. Ohjelmassa on pieni kirkkokonsertti ja lounas.

Suoraan Pitkärantaan siirtyvillä on mahdollisuus käyttää jo tiistai kotikyläkäynteihin. Oma bussi kuljettaa tai halutessaan voi tilata taksin hotellista. Klo 19 nautitaan illallinen Hotelli Pitkärannassa. Myös Valamon-kävijät ovat kotiutuneet siihen mennessä.

Keskiviikkona 6.6.

Aamiaisen jälkeen on taas kaksi vaihtoehtoa: kotikyläretki tai retki Aunuksen puolelle, jossa tutustutaan Mäkriän kylään ja Aleksanteri Syväriläisen luostariin (pääsymaksu 150 ruplaa). Yhteinen illallinen tarjotaan hotellissa klo 19.

Torstaina 7.6.

Aamiaisen jälkeen lähdetään retkelle Salmiin, jossa todennäköisinä kohteina ovat Tuleman, Kirkkojoen, Lunkulansaaren, Miinalan ja Koveron kylät.

Iltapäivällä ohjelmassa on piknik joko Salmin Pyhäjärvellä (uintimahdollisuus!) tai Impilahden Koirinojalla. Päivän päätteeksi yhteinen illallinen.

Perjantaina 8.6.

Aamiaisen jälkeen lähdetään kotimatalle. Rajanylityksen jälkeen Helsingin bussi pysähtyy Särkisalmella Lohikontissa, jossa on eri maksusta tilaisuus ruokailla. Iltaan mennessä saapuminen kotipaikkakunnille. Pysähdykset kuten tulomatalla.

Kotiseutumatkan ohjelma varmistuu kevään mittaan, ja ilmoittautuneet saavat tarkan ohjelman ja ohjeet aikanaan. Jotta varmasti mahtuu mukaan matkalle, ei kannata jättää ilmoittautumista kovin myöhään!

Ilmoittautua voi suoraan Tuula Hämäläiselle, puh. (09)872 1005 tai 040 5546939 tai sähköpostitse tuula.hamalainen7@saunalahti.fi.

Myös matkatoimisto TE-Matkat ottaa vastaan ilmoittautumisia, puh. (017) 368 2610, info@tematkat.fi.

Impilahti-historiankirjojen ”piilotiedostot”

Tauno Judin

A.A.A.Laitisen Impilahden pitäjän ja seurakuntain historia julkaistiin Impilahti-Seuran toimesta näköispainoksena vuonna 2006. Kirja oli laatuaan ensimmäinen Impilahden historiakirja.

Impilahtelaisessa nro 4/2010 esittelin kaikki Impilahden historiaa käsittelevät ja Impilahti-Seuran myynnissä olevat kirjat. Nyt palaan vielä asiaan A.A.A.Laitisen kirjan osalta.

Filosofian maisteri Laitinen kirjoittaa kirjansa esipuheessa: ”Tämä teos syntyi insinööri Souranderin aloitteesta. Tämän kirjoittajalle tarjottiin työ, jossa aluksi oli ainoastaan suppeahko Pitkärannan tehtaiden historian kirjoittaminen. Koska työ sellaisenaan tuntui kovin rajoitetulta, ilmaisi tämän kirjoittaja haluavansa kirjoittaa koko Impilahden pitäjän historian, johon liittyisi seurakunnan ja Pitkärannan tehtaiden historia.”

Edellä mainittu ratkaisu oli Impilahden kannalta onnellinen, sillä vuonna 1938 julkaistu teos sisältää sellaista materiaalia, joka arvatenkin olisi seuraavina sodan vuosina voinut jäädä arkistojen kätköihin.

Lukijoilla lienee aina ollut melko yleisesti tapana sivuuttaa kirjan esipuhe ja usein myös liitemerkinnot vain niitä hiukan vilkaisemalla eli ne jäivät eräänlaisiksi piilotiedostoiksi. Omalta osaltani huomasi asian vasta äsken, kun aloin tutkia synnyinkyläni Kitilän liitetiedostoa kirjan ALAHUOMAUTUKSET-osassa s.307-341. Niinpä lainaan sieltä muutamia tekstejä:

1) Kreikkalaiskatolisissa seurakunnissa oli rippikirjat eli ns. ispovedninjat, joihin oli kuten vanhempiin luterilaisiin rippikirjoihin merkitty kaikki perheenjäsenet ja heidän ikänsä, mutta ei syntymävuotta. Nämä ispovedninjat ovat Kitilän seurakunnan osalta Kitilän kirkon arkistossa vuodesta 1802 vuoteen 1916. Myöhemmältä ajalta on ns. PÄÄKIRJA. Sen lisäksi on kirkon arkistossa luettelot syntyneistä, vihityistä ja kuolleista eli ns. METRIKAT. Ne alkavat v. 1783 ja on niitä tallella vain vuosilta 1783 ja 1784 ja sitten vuodelta 1801 ja vuodesta 1804 alkaen säännöllisesti joka vuodelta näihin (1938) asti.

...

3) Kreikkalaiskatolisen papiston piti vuosittain lähettää konsistorille ilmoitukset kirkollisella alalla tapahtuneista tärkeimmistä tapauksista ja papistossa

tapahtuneista muutoksista.

Kitilän seurakuntaa sivuavista asioista Laitinen on ottanut mukaan yllättäen myös tarinan Serbinanimisestä rosvosta.

23) Tätä Impilahden ja Suistamon pitäjän alueella 1800-luvun puolivälissä liikkunutta rosvoa epäiltiin mm. Kitilän seurakunnan esimiehen Sotikovin murhaajaksi. Serbinasta kertoo kansa vieläkin juttuja:

Ruokojärvellä kerrotaan, missä paikoin Serbinalla miehineen oli tapana olla väijyksissä. Kerrotaan kuinka kolme Serbinan miestä pakotti Syskyän sahanhoitajan maksamaan Serbinalle 300 ruplaa, vaikka sahalla silloin oli 50 miestä töissä, kerrotaan myös, miten rosvo Ruokojärvellä ryösti rikkaan Borisoffin talon ym. Äidit sanoivat vallattomille lapsilleen, että he ovat ”aika Serbinat” (Tiedot on antanut seminaarin oppilas Niina Saarela Ruokojärveltä.)

Salmassa kerrotaan Serbinan kyvystä loihia itsensä näkymättömäksi, kerrotaan hänen loistavista urotöistään suurta ylivoimaa vastaan taistelllessaan, kerrotaan kuinka hän karkasi kahlehittuna, ui joen yli ja pudisti kahleet päältäään takaa-ajajien katsellessa toiselta rannalta, kerrotaan ettei hän koskenut avoimiin aittoihin. (Tiedot on antanut seminaarin oppilas Viivi Räbinä.)

Yhtäläinen on Ruokojärven ja Salmin kertomuksissa tieto Serbinan vangiksi joutumisesta. Hänen yrittäessään paeta suuren Maishun suon yli, kasakka työnsi pistimen hänen kantapäähänsä. Kaikissa Serbinaa koskeissa kertomuksissa on yhteinen tieto, että hän otti rahoja ja tavaraa vain rikkailta, ei koskaan köyhiltä. (Tiedon Serbinan osuudesta Feodor Vasiljev Sotikovin murhaan antoi K. Koivumäki)

...

Kitilän seurakuntaa koskevia ALAHUOMAUTUKSIA on kaikkiaan 108.

107) Arkkipiispat asuivat Viipurissa. Arkkipiispa Antoniuksen aikana Herman Hallonblad puolisoineen oli lahjoittanut kreikkalaiskatoliselle kirkolle Sortavalan lähellä olevan ns. Hymypölyn hovin, jossa arkkipiispat olivat usein kesäisin asuneet. -Kirkkohallitus muutti 1925 Viipurista Sortavalaan, jossa arkkipiispa Herman on asunut vuodesta 1923.

Veera Jyrkilä Puputti (1898 – 2001) ja Anna Jyrkilä Harjunen (1903 – 2002) aloittivat sukutarinoitten kirjoittamisen yli 80-vuotiaana.

KIRKKO KYLÄSSÄ

Kreikkalaiskatolinen eli ortodoksinen uskonto oli saapunut Laatokan rannoille jo 1200-luvulla. Monissa vanhoissa kylissä kuten Purovaarassa ortodoksisuus säilyi läpi vuosisatojen, vaikka asukkaat joutuivatkin kerta toisensa jälkeen pakenemaan kotikonnuiltaan sotia ja vainoja matkojen taa. Purovaaran ortodoksit kuuluivat Sortavalan kreikkalaiskatoliseen seurakuntaan. Kerran vuodessa kevättalvisin Sortavalan papisto saapui pitämään kylänluvut Purovaaraan. Ne kestivät pari päivää. Silloin kirjattiin muun muassa vuoden aikana väestössä tapahtuneet muutokset ja pidettiin juhlava jumalanpalvelus. Kirkkona toimi 1800-luvun lopusta alkaen Vaaranlaella sijaitseva Petju ja Vassi Manssilaisen tilava koti.

Petju oli äitimme Outin eno, meille lapsille isoeno. Vaikka kodistamme matkaa enolaan oli vajaat puoli kilometriä, emme vierailleet siellä juuri koskaan. Petjulla ja vaimollaan Vassilla ei ollut omia lapsia, näin jäivät myös aikuiset etäisiksi, miltei pelottaviksi sukulaisiksi. Talon piikaan, renkiin ja ystävälliseen koiraan meillä oli mukavat välit.

Jyrkilän lasten isä Stepan oli joutunut pakenemaan Amerikkaan toukokuun 4. päivänä 1903. Vaimo Outi joutui nyt yksin huoltamaan ja hoitamaan kolmea pientä lasta; nuorin Anna oli neljän kuu-kauden ikäinen. Kevään 1909 jumalanpalvelukseen osallistuivat Outi-äidin kanssa kymmenvuotias Veera, kahdeksanvuotias Aleksanteri ja kuusivuotias Anna. Tätä elämystä Anna muistelee 75 vuotta myöhemmin.

Anna kertoo:

Äitiimme turvaten nousemme Veera, Santeri ja minä pelokkaina mutta hartaina Petjun talon korkeita portaita juhlatilaan. Kaikki ovat pukeutuneet parhaimpiinsa, naisilla on pitkät hameet ja kihla-ajan silkit hiustensa peittona. Vaiteliaat lapsikatraat seisovat äitiensä kupeessa ja äidit, kuin taivaalliset madonnat, kantavat pieniä sylissään.

Miehillä on yllään tavalliset vaatteet. Ennen portaille ja porstuaan siirtymistä he sammuttavat piippunsa ja sätkänsä, nuuskaavat sekä kummastavat mällinsä. Tulevat tupaan kuin patriarkat hitain, jyskivin askelin.

Seisomme hiljaa tiheinä ryhminä sekä kamarissa

että tuvan puolella kun papit ja djiekkuna saapuvat ja sijoittuvat kamarin etuosaan. Esineet joita käytetään kirkonmenojen aikana ovat meistä lapsista ihmeellisen kiinnostavia ja uteliaisuutta herättäviä. Kultahelainen iso raamattu, risti, kynttilät ja luatanakauha suitsutustuoksuineen, pappien kultakirjailut vaatteet sekä diakonin jorostava luenta lumoavat meidät. Kaikki harvoin nähtynä ja kuultuna rauhoittaa mielen hartaaksi.

Kreikkalaiskatolisessa palveluksessa käytettiin kirkkoslaavia. Emme ymmärtäneet siitä mitään, välillä esitettiin jotain myös suomen kielellä. Koska olen hyvämuistinen, niin monen monituista kertaa kuultuina osaan yhä toistaa ulkomuistista kirkkoslaavin kielisen Isä meidän rukouksen, uskontunnustuksen, Pyhä Jumala laulun ja Neitseelle omistetut veisut – kielellä josta en vieläkään kaikkea tajua.

Ehtoollisen nautittuamme saimme lähtiessä suudella ristiä.

Jos käytöksemme tilaisuudessa ei ollut ehdottoman täydellistä tuli äidiltä tiukat moitteet jälkikäteen.

Elokuun 1. päivänä 1909 Jyrkilän perheen isä Stepan palasi yllättäen Ameriikasta kotiin Purovaaraan. Aikaa lähdistä oli kulunut seitsemän vuotta ja kolme kuukautta. Liekö sattuma, että Annapienen muistiin on jäänyt juuri tämän vuoden kevään jumalanpalvelus.

porstua = eteinen

mälli = purutupakka

djiekkuna = lukkari, avustaja

luatanakauha = suitsutusastia

suitsuttaa = levittää pyhää savua

diakoni = apulaispappi

jorostava = veisaava

IIVANAN NATA

Kalmistossa on meneillään ortodoksinen ruumiinsiunaus. Sukulaiset ja ystävät seisovat murheellisina sytytetyt tuohukset käsissään ja pappi pomiloipi vuorotellen diakonin kanssa. Tulee suitsuttamisen hetki, suitsutusastia ei ole vielä ihan valmis ja niinpä meidän valpas ystävämme Iivanan Natalia hätäntyy ja kiljaisee kovalla äänellä hartauden ja seremonioiden väliin: “Ponomarj, ponomarj pane luatanakauhaa hiiltä!” – No, hiilet ovat nyt kauhassa, mutta Nata ei vieläkään ole tyytyväinen vaan äänekkäästi hoputtaa: “Tuiskuta, tuiskuta jotta kiihtyy!”

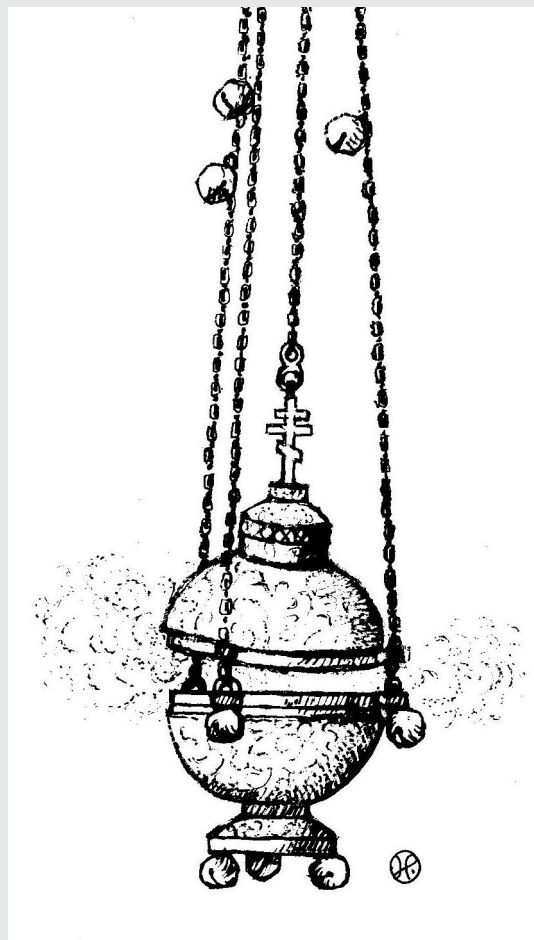
kalmisto = hautausmaa

tuohus = kynttilä

pomiloida = siunata, esirukoilla veisaten

ponomarj = suntio, kirkon palvelija

tuiskuta = heiluta jotta voimistuu

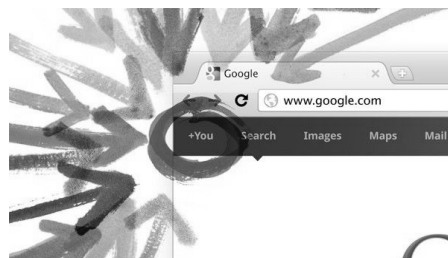
Hopeinen suitsutusastia vuodelta 1864. Pallomaiset osat ovat tiukuja. Aihe Valamon aarteet -kirjasta.

Veera-tädin ja äitini Annan muistelut kokosi tammikuussa 2012 Helinä Perkkiö

Etsitään sosiaalisen median taitajaa

Impilahti-Seura etsii henkilöä, joka omaisi kiinnostusta, taitoa ja halua paneutua sosiaaliseen mediaan. Kiinnostaako sinua lähteä viemään Impilahtea ja impilahtelaisuutta esimerkiksi Facebookiin, Twitteriin, Google+:aan tai muihin sosiaalisen median palveluihin?

Ota yhteyttä Impilahti-Seuran puheenjohtaja Pertti Hämäläiseen, p. 040 7755 117
peritti.hamalainen@pp.inet.fi

Sortavalan Laulujuhlat

Laatokankarjalaisten Liitto r.y. järjestää yhdessä suomalaisten karjalaisjärjestöjen ja säätiöiden sekä Sortavalan kaupungin, Sortavalan piirin ja Karjalan tasavallan kulttuuriministeriön ja eri kulttuuriorganisaatioiden kanssa 7.-8.7.2012 Sortavalan Laulujuhlat Vakkosalmen laululavalla Sortavalassa.

Katso tarkempia tietoja:

www.sortavalanlaulujuhlat.net

Facebookista poimittua:

Kirkon takapenkiltä kuului karjalaismummojen iloista kuulumistenvaihtoa. - Mahtaakohan ääneni kuulua sinne takapenkille asti, tiedusteli kirkkoherra kesken palveluksen. - Kyllä kuuluup, muttei se häirihe, tuli vastaus.

Vuoden karjalainen ruoka ja leivonnainen 2012 Sienilihapyörykät ja sienipiirakka

Karjalan Liiton naistoimikunta on valinnut vuoden ruoaksi ja leivonnaiseksi sienilihapyörykät ja sienipiirakan.

Sienilihapyörykät

400 g jauhelihaa
 1½ dl vettä tai kermaa
 1 dl korppujauhoja
 1 muna
 1 sipuli kuutioina
 mustapippuria
 2½ dl suolasienikuutioita
 Paistamiseen rasvaa

Ryöppää suolasienet ja kuutioi ne. Freesaa sipuli- ja sienikuutiot pannulla. Sekoita normaalisti jauhelihataikina ja lisää sieni-sipuliseos. Paista pyörykät pannulla tai uunissa. Taikanasta voi tehdä myös murekkeen tai pihvit.

Sienipiirakka

Pohjataikina:
 100 g voita
 2½ dl vehnä jauhoja
 1 tl leivinjauhetta
 ½ dl kermamaitoa
 Täyte:
 5 dl suolasienikuutioita
 1 dl sipulikuutioita
 ½ dl purjorenkaita
 3 dl kermaa
 3 kpl kananmunia
 suolaa

mustapippurirouhetta
 150 g juustoraastetta
 Sekoita taikinan kaikki ainekset keskenään ja taputtele vuokaan leivinpaperin päälle. Ryöppää suolasienet ja paloittele kuutioiksi. Freesaa sieni- ja sipulikuutiot paistinpannalla. Laita ne ja purjorenkaat taikinan päälle tasaisesti. Levitä juustoraaste sienien päälle ja viimeiseksi kermamunaseos.
 Paista uunissa n. 175 asteessa 35 minuuttia.

Bussimatka Viipuriin 14.-15.4.2012

Impilahti-Seura järjestää yhdessä Pääkaupungin Karjalaisten ja Viipuri-keskuksen kanssa matkan Viipuriin huhtikuussa, venäläisen pääsiäisen aikaan.

Matkan aikana tutustutaan intendentti **Juha Lankisen** kokemuksiin Viipurista usealta vuosikymmeneltä, alkaen lapsuudesta ja myöhemmin 1960-luvulta lähtien näihin päiviin saakka: millä tavalla ilmapiiri on näiden vuosien aikana muuttunut.

Matka tehdään venäläisen pääsiäisen aikoihin, jolloin voidaan käydä jumalanpalveluksessa Kristuksen Kirkastumisen tuomiokirkossa, seurata ristisaattoa ja käväistä pääsisäismarkkinoilla.

Matkan hinta 280 euroa.

Hintaan sisältyy ryhmäviisumi, ryhmä- vakuutus, bussikuljetus Helsinki-Viipuri-Helsinki, majoitus puolihoidolla 2 hengen huoneessa hotelli Viipurissa, asiantuntijaluento ja opastukset sekä matkanjohtajan palvelut. Lisämaksu yhden hengen huoneesta 60 euroa. Alennus omasta viisumista 60 euroa.

Ilmoittautumiset 5.3.2012 mennessä Viipuri-keskukseen: puh. 09-2722430 tai sähköpostitse: helsinki@viipurikeskus.fi

Matkan ohjelma:

Lauantai 14.4.2012

07:00 Lähtö Tuomisen liikenteen bussilla Helsingin rautatien torilta

14:00 Majoitus ja lounas hotelli Viipurissa

15:00 Kaupunkikiertoajelu: Juha Lankinen, Ei päivää ilman Viipuria

17:00 Viktoria-hotellin konferenssisali.

Juha Lankisen esitelmä sekä dia- ja valokuvakavalkadi Juha Lankisen eri vaiheista Viipurissa alkaen lapsuudesta ja myöhemmin, esim. ensimmäinen yöpyminen vuonna 1964, Pyöreän tornin entisöinti 1975, Agricolan patsaan etsintä, Monrepos'n kunnostus, Viipurin pienoismallin suunnittelu ja rakentaminen alkaen vuodesta 1982.

19:30 Illallinen Viktoria-hotellin ravintolassa (ei sisälly hintaan)

23:30 Halukkaille lähtö kävelen hotellista Kristuksen Kirkastumisen tuomiokirkkoon pääsiäisjumalanpalvelukseen ja ristisaattoon.

Sunnuntai 15.4.2012

08:00 alk. aamiainen hotellissa

11:00 Lähtö hotellista, tavarat viedään bussiin

11:30 Viipurin Taidemuseo: Ranskan käyttötaide Ludvig XIV - Ludvig XVI ajoilta.

Kauppahalli, pellavakauppa, pääsisäismarkkinat

14:00 Pääsiäislounas Pyöreän Tornin ravintolassa (ei sisälly hintaan)

16:00 Lähtö paluumatkalle, matkalla poiketaan Sorvalin hautausmaalla.

Tiedustelut:

Tuula hämäläinen

tuula.hamalainen7@saunalahti.fi tai

puh. 040-5546936

SEURALAINEN.

PYSTYPÄIN

Risto Nihtilä

Pystyssä pysyminen on elintärkeä asia muillekin kuin pystyyn kuolleille. Jäykkänä ja pystypäin kuin luoto meressä, lauletaan jo Uusmaalaisten laulussa kuin häälaulussa konsanaan. Tutkimusmatkailija Kolumbus tuli kuuluisaksi, kun sai munan pysymään pystyssä, vaikka eksyikin purjehduksellaan Intian sijasta Amerikkaan. Liekö Kolumbus otettu töihin aivan pystymetsästä?

Pystyssä pysyminen liukkailla ja tuulessa vaatii ihmiseltä kokovartalotoimintaa. Pelkkä pää pystyssä kulkeminen ei riitä. Ihmisellä voi olla pelosta tai jännityksestä tukka pystyssä kuten presidentti Paasikivellä ennen Moskovaan menoa. Miten olisi käynyt, jos hän olisi vielä nostanut kätetkin pystyyn? Nyrkit pystyssähän siitä sitten lähdettiin isänmaan asialle maata puolustamaan. Olihan siinä joillain karvatkin pystyssä.

Piikit pystyssä on siilillä ja joillakin firmoilla. Kenellä lienee pitempi piikki? Rinta pystyssä eli rottingilla näytetään ylpeiltä. Rinnat terhakasti pystyssä saattavat viitata silikoniin päin. Totisilla tuijottajilla saattaa joskus olla ainakin silmät pystyssä. Tukevat isäntämiehet ja odottavat äidit kulkevat jossain elämänvaiheessa maha pystyssä. Nenä tai nokka pystyssä kulkevaa pidetään tyhmänä tai ylpeänä. Leuka pystyssä kuvastaa päättäväisyyttä. Pienillä padoilla on korvat höröllä. Pienien koiranpentujen korvien odotetaan pian nousevan pystyyn. Jotkut eläimet kulkevat innoissaan häntä pystyssä.

Käsi nostetaan pystyyn joskus huuto-kaupassa, ravintolan ovella tai vuosikymmenien takaisen muodin mukaisessa sotilaallisessa tervehdyksessä. Pystyssä olevien sormien nimillä ja lukumäärillä on merkitystä.

Hienoissa piireissä kahvia juodaan mokkaupista pikkusormi pystyssä. Kaksi sormea pystyssä merkitsee voittoa. Etusormi pystyssä tilataan lisää, kasvatetaan ja varoitellaan. Keskisormi pystyssä ohjataan toisten ihmisten liikennekäyttäytymistä. Kylän akat haukkuivat langenneen naisen pystyyn. Joillain on takapuoli pystyssä tanssiessa tai ryömiessä. Sarvet pystyssä kohtaamme etanan sateella.

Urheilussa tunnemme käsitteet pystypaini ja pystyammunta. Pystyammuntaa suorittavat joskus lehmätkin. Voittajan kunniaksi laitetaan pystyyn juhlat, vaikka voittajalla olisi vaikeuksia pysyä juhlissa pystyssä. Onnettomuuksien jälkeen pystyssä eivät pysy edes rakennukset, puut, viljat, firmat, sähkölinjat eivätkä laivat. Metsää myydään pystykaupalla. Sadonkorjuun aikoina pellolla saattaa olla pystyssä heinäseipäitä ja kuhilaita. Ihminen on pystyssä, ellei hän seiso tai makaa. Sanotaan, että venäläinen käärmekauppias ei ole pystyssä, kun hän on kyyryssä. Pystykorva voi olla koira tai kivääri.

Joskus ihmiselle voi nousta silta, tie tai seinä pystyyn. Sillanpään marssilaulussa lohdutetaan: Siis te lapset ja vanhukset ja te äidit ja morsiamet, niin kauan teillä on suojattu lies, kun on pystyssä yksikin mies. Sillanpään lempinimi Taata tuli tarinan mukaan siitä, kun hän usein oli pystyssä tuttavilleen ja pankeille. Niinpä pankinjohtajat Hämeenkyrön suunnalla joutuivat aina keskenään sopimaan, kenen vuoro kulloinkin oli nobelistin laina taata.

Impilahti-aiheisia tuotteita

Kirjallisuutta

Simo Härkönen: Impilahti-kirja	35
A. A. A. Laitinen: Impilahden historia	50
Paavo Koponen: Esi-isiemme Impilahti	30
Paavo Koponen: Muistojemme Impilahti	30
J. Saavalainen: Kerisyryjä – kotikylämme	20
S. Saavalainen: Välimäki-Purovaara-Janasmahti	20
Itä-Karjalan Kansanopiston 75-v.-juhlaulkaisu	10
Impilahden sotilaspiirin toim.	5
Aino Kosonen: Köyhän tytön tarina	20
Aino Kosonen: Köyhän tytön tarina - Elämän koukerot	20
T. Judin: Linnuntietä itään	10
T. Judin: Karjalan rubiinit	20
T. Judin: Kyläsepät	10
Impilahden karjalan sanakirja	25
Murrepakinoita (haastatteluja)	10
V. Myllärinen: Välkkeitä elämän varrelta	5
Impilahden kartta	15

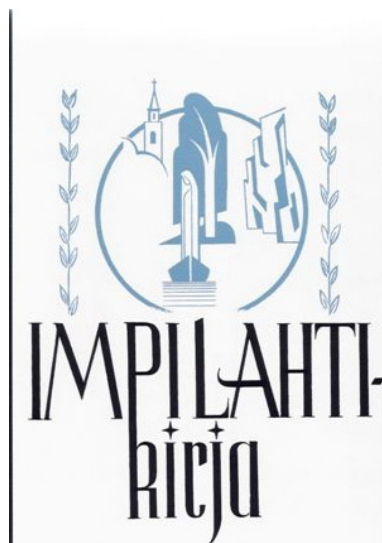
CD:t ja DVD:t

Sota-DVD	20
Muistokivi-CD	15
Vanhaa ja uutta Impilahtea -DVD	20
Tykkimiehet-DVD	20

Muut tuotteet

Kortit (uudet)	1
Kortit (vanhat)	0,50
Kirjeensulkijamerkkiarkki (à 40 kpl)	5
Laatokan tuikkukivi	10
Pinssi	2
Impilahti-pöytästandaari	35
Kitilän kivikorut (yksilöllinen hinnoittelu)	12
T-paita	12
Matka Karjalaan -peli	10

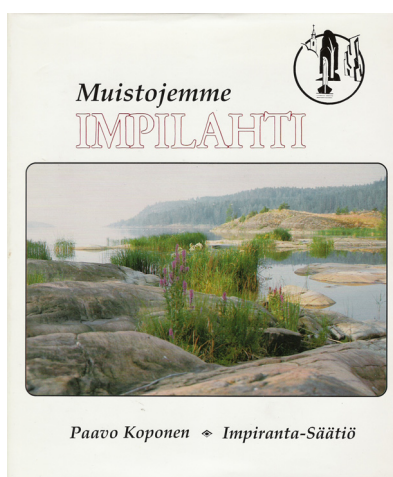
Tilaukset: Tuula Hämäläinen
(09) 872 1005, 040 554 6936,
tuula.hamalainen7@saunalahti.fi
Myyntiartikkeleita voi myös tilata
Keijo Hämäläiseltä,
Pajamäenkatu 13 A 7, 48600 Karhula
ja ostaa Impilahti-Seuran
tilaisuuksista.

Simo Härkösen Impilahti-kirjan ensimmäinen painos ilmestyi vuonna 1948. Kirjan uusinta-painoksessa Impilahden kylät asukkaineen alkavat elää uudelleen kirjaa lukiessa. Lukija saa kulkea kylien teitä ja polkuja talosta taloon, ihailla väkeä työssään ja uppoutua maiseman kauneuteen. Perheet, suvut ja asuinpaikat tulevat tutuiksi.

Kirjan hinta on
35 euroa + postikulut.

Tilaukset:
Tuula Hämäläinen
(09) 872 1005,
040 554 6936,
tuula.hamalainen7@saunalahti.fi

Muistojemme Impilahti

Paavo Koposen Muistojemme Impilahti kertoo Impilahden historiasta monipuolisesti.

Kirjassa on runsas kuvitus ja liitteenä Impilahden kartta.
Hinta 30 euroa + postikulut.

Tilaukset:
Tuula Hämäläinen
(09) 872 1005, 040 554 6936
tuula.hamalainen7@saunalahti.fi

Karjala keskellämme

Paavo Suonisen kirjoittama Karjala keskellämme kertoo Karjalan ja muiden maakuntien vuorovaikutuksesta, erityisesti pääkaupunkiseudulla asuvien karjalaisten yhteistoiminnasta.

Hinta 30 euroa + postikulut.

Tilaukset: Tuula Hämäläinen,
(09) 872 1005,
040 554 6936,
tuula.hamalainen7@saunalahti.fi

Kotiseutumatka Impilahdelle 4.-8.6.2012

Ilmoittautumiset Tuula Hämäläiselle, puh. (09)872 1005 tai 040 5546939 tai sähköpostitse tuula.hamalainen7@saunalahti.fi.

Myös matkatoimisto TE-MATkat ottaa vastaan ilmoittautumisia, puh. (017) 368 2610, info@tematkat.fi.

Kesäyö Laatokalla! Kuva: Pertti Tuunainen.

Karjalaiset kesäjuhlat

Lahdessa 15.-17.6.2012

